

Fininfo analiza

Model procjene rizika u uvjetima pandemije koronavirusa zorno prikazuje negativan utjecaj pandemije koronavirusa na cjelokupno gospodarstvo.

Gotovo 70.000 subjekata koji zapošljavaju 225.000 zaposlenika značajnije je pogođeno pandemijom koronavirusa.

Pandemija koronavirusa događaj je koji je do temelja protresao globalno gospodarstvo. Ekonomije svih zemalja u zadnjih godinu dana posluju u uvjetima visoke neizvjesnosti i nestabilnosti. Poslovnim subjektima je iznimno teško odabrati kvalitetne i pouzdane partnere, a uvelike je otežana i procjena poslovanja konkurenata. Velika je nepoznanica može li kupac uistinu platiti te hoće li dobavljač zaista isporučiti ugovoreni proizvod ili uslugu.

Na temelju vlastite metodologije i dugogodišnjeg iskustva u modeliranju, analitički tim Fininfo.hr portala, na čelu s direktorom Edinom Lehom, prvi je na tržištu razvio **sveobuhvatan model procjene rizika poslovnih subjekata i sektora u uvjetima pandemije koronavirusa.**

Model pokazuje da je nešto manje od **30% svih relevantnih poslovnih subjekata** značajnije pogođeno najnovijom krizom. Poslovanje gotovo 70.000 poslovnih subjekata koji su u 2019. ostvarili ukupan prihod od 80 mlrd. kn i zapošljavaju više od 225.000 zaposlenika prema Fininfo analizi izloženo je u većoj mjeri pandemiji koronavirusa te posljedično mogućim problemima u plaćanju obveza.

Fininfo.hr portal od samog je početka pratio i temeljito analizirao utjecaj pandemije koronavirusa na hrvatsko gospodarstvo. U brojnim su analizama dane smjernice za transformaciju i kvalitetnije repozicioniranje hrvatskog gospodarstva s ciljem osiguranja što bezbolnijeg izlaska iz krize i ostvarenja pretpostavki dugoročne održivosti naše ekonomije.

Fininfo model uključuje veći broj parametara koji se odnose na vanjsko i unutarnje okruženje poduzeća. U okviru vanjskog okruženja promatra se izloženost određenog sektora gospodarstva pandemiji koronavirusa. Nadalje, kao jedna od temeljnih odrednica izloženosti poslovnih subjekata krizi, u modelu su obuhvaćene potpore za očuvanje radnih mjesta isplaćene poduzetima koja su poslovala u tzv. najpogođenijim djelatnostima.

Unutarnje okruženje odnosi se na obilježja samog poduzeća. U obzir su uzeti parametri poput **veliĉine, rezultata poslovanja** (poduzeća su svrstana u grupe ovisno o sektoru i poslovnim rezultatima proteklih godina te projekciji rezultata poslovanja za 2020.g.), **kreditnog rizika** i razliĉitih kombinacija **stanja koja ukazuju na probleme u plaćanju obveza** (npr. predsteĉajni postupci, blokade, itd.).

Jedna od najvećih prednosti ovog modela je da se osvježava u stvarnom vremenu, odnosno reizračun se vrši na dnevnoj osnovi, što omogućuje uspješno detektiranje promjena relevantnih parametara.

Rezultat modela je procjena stupnja izloženosti subjekta i/ili njegove registrirane djelatnosti pandemiji koronavirusa. U ovisnosti o stupnju izloženosti, subjektu se pridružuje jedna od dvije oznake, narančasta ili crvena, koje indiciraju mjeru pogođenosti subjekta i/ili njegove registrirane djelatnosti pandemijom koronavirusa.

U sljedećoj tablici prikazani su rezultati modela:

	Broj relevantnih subjekata (u tis.)	Poslovni prihod (u mlrd.)	Broj zaposlenih (u tis.)
Izloženi (narančasto)	50,5	53,0	143,0
Značajno izloženi (crveno)	18,5	28,0	82,0
Ukupno izloženi	69,0	81,0	225,0

Kod subjekata s jednom od dvije oznake prisutna je veća vjerojatnost značajnije izloženosti pandemiji koronavirusa i posljedično mogućih problema u plaćanju obveza. Ukupno je oznaku izloženosti pandemiji dobilo oko **69.000** poslovnih subjekata, koji sudjeluju u više od **10% ukupnih poslovnih prihoda** subjekata koji su predali financijske izvještaje u 2019.g.

U kontekstu broja zaposlenih su subjekti koji su dobili oznaku izloženosti pandemiji zapošljavali približno **225.000 osoba** u 2019. godini. U veljači 2021. godine ukupan broj zaposlenih u pravnim osobama iznosio je nešto više od **1.300.000 osoba** što nam govori da se oznaka izloženosti odnosi na subjekte koji zapošljavaju nešto više od **17 % radnika** u Republici Hrvatskoj.

Iz tablice u nastavku vidljivo je TOP 5 djelatnosti koje su prema Fininfo modelu značajnije izložene pandemiji koronavirusa:

Djelatnost	Broj subjekata s oznakom izloženosti (u tis.)
Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	16,2
Ostale osobne uslužne djelatnosti	11,0
Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	8,3
Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup	3,7
Smještaj	3,7

Svih 5 djelatnosti je izravno ili neizravno povezano s turizmom, što samo potvrđuje prikazano u ranijim analizama potpora za očuvanje radnih mjesta i ukazuje na potrebu transformacije i diverzifikacije gospodarstva, posebice kada se sagledaju rezultati naše ekonomije u duljem vremenskom razdoblju.

Navedeni podaci ukazuju na visok negativan utjecaj pandemije koronavirusa na cjelokupno gospodarstvo. Prisutan je značajan porast neizvjesnosti u poslovanju, dok je u cilju svakog poslovnog subjekta smanjenje neizvjesnosti na najmanju moguću mjeru. Trenutni razvoj situacije ukazuje kako bi subjekti i djelatnosti izloženi pandemiji mogli i u 2021. godini osjetiti veći udar na rezultate poslovanja, čime bi se efekt njihove pogođenosti potencijalno multiplicirao. Upravo je portal Fininfo.hr svojim modelom procjene rizika poslovnih subjekata i sektora u uvjetima pandemije koronavirusa napravio veliki korak prema razumijevanju novonastalih tržišnih okolnosti i ka smanjenju rizika u poslovnim odnosima.